

PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO DLA ROWERZYSTÓW

W obecnym czasie, rower jest bardzo popularnym środkiem transportu. Jest to nie tylko ekologiczny sposób szybkiego przemieszczania się, ale również pozytywnie wpływa na nasze zdrowie i kondycję fizyczną. Jednak należy pamiętać, że jazda rowerem wiąże się z uczestnictwem w ruchu drogowym. Aby bezpiecznie być jego częścią, należy znać swoje prawa, ale również przestrzegać obowiązków, jakie nakłada na rowerzystę Kodeks prawa o ruchu drogowym.

Na początku warto wiedzieć, jak prawnie zdefiniowany jest właściwie rower. Według prawa o ruchu drogowym rower to "pojazd o szerokości nieprzekraczającej 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; rower może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h." Rowerzysta to natomiast osoba, która porusza się pojazdem opisanym powyżej.

Podstawowym obowiązkiem rowerzysty jest znajomość przepisów ruchu drogowego. Poruszać się rowerem może każdy. Natomiast w zależności od wieku przepisy prawne mogą nakładać pewne ograniczenia:

- o do 7 roku życia dzieci muszą być przewożone w specjalnych fotelikach lub przyczepkach rowerowych,
- o do 10 roku życia dziecko może poruszać się rowerem pod opieką osoby dorosłej wyłącznie po chodniku (traktowane jest jako pieszy),
- o od 10 roku życia dziecko może poruszać się po drodze samodzielnie po uzyskaniu karty rowerowej (egzamin obejmuje część teoretyczną oraz praktyczną),
- o od 18 roku życia nastolatek może poruszać się po drodze bez dokumentów. Musi jednak przestrzegać przepisów ruchu drogowego.

Warto również wiedzieć, że nie istnieje dokument będący jako takowym prawem jazdy na rower. Osoby powyżej 18 roku życia oczywiście nie potrzebują żadnego dokumentu do poruszania się rowerem. Jeśli jednak chodzi o rowerzystę poniżej 18 roku życia, to musi mieć on kartę rowerową wspomnianą powyżej. Jest ona wydawana od 10 roku życia i upoważnia do uczestnictwa w ruchu drogowym. Co ciekawe i istotne, takie samo prawo nadaje rowerzystom prawo jazdy kategorii A1 (motocykl o pojemności skokowej silnika do 125 cm³).

Obowiązkiem rowerzysty jest również odpowiednie wyposażenie roweru. Musi mieć on co najmniej jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej zamontowane z przodu. Natomiast z tyłu – co najmniej jedno światło odblaskowe barwy czerwonej oraz co najmniej jedno światło pozycyjne barwy czerwonej. Są to światła dedykowane do jazdy w nocy, po ciemku. W trakcie

dnia wystarczy bowiem poruszanie się z czerwonym odblaskiem zamontowanych w tylnej części roweru. Dodatkowo powinniśmy posiadać również w przynajmniej jeden działający hamulec, a także w dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzeźrzym dźwięku. Jest to bardzo ważne dla naszego bezpieczeństwa, jak i bezpieczeństwa pozostałych uczestników ruchu drogowego. Wielu z nas zadaje sobie pytanie, czy noszenie kasku podczas jazdy jest obowiązkowe? Nie jest. Rowerzyści mogą poruszać się po drogach bez niego. Warto wziąć jednak pod uwagę, że zapewnia on nieocenioną ochronę w przypadku ewentualnej kolizji. Używanie kamizelek odblaskowych również nie jest obowiązkowe. Jest to jednak dla rowerzystów dedykowane, zwłaszcza podczas jazdy rowerem w nocy. Kamizelka sprawia, że na trasie jesteśmy widoczni, co może nam niekiedy nawet uratować życie. Bezpieczeństwo przede wszystkim. Natomiast warto pamiętać o posiadaniu wymaganego wyposażenia również z innego powodu - za jego brak można otrzymać mandat w wysokości od 50,00 do 200,00 złotych.

Przepisy ruchu drogowego wyróżniają dwa typy ścieżek dla rowerzystów – drogę rowerową oraz pas rowerowy. Drogą rowerową będzie część infrastruktury wydzielona konstrukcyjnie lub za pomocą ograniczników bezpieczeństwa (słupki, ogrodzenia, znaki), a pasem rowerowym będzie wyodrębniona (np. malowaną linią) i oznakowana część jezdni, prowadząca w jednym kierunku. Rowerzyści mogą poruszać się również drogami publicznymi. Należy jednak pamiętać, że zobowiązani oni są jeździć możliwie blisko prawej krawędzi jezdni. Zakazane jest dla nich używanie dróg ekspresowych, autostrad i tych jezdni, wzdłuż których poprowadzono dedykowaną jednośladom trasę, zmierzającą w tym samym kierunku, w którym jedzie rowerzysta. Bowiem, jeśli taka sytuacja występuje, rowerzysta ma obowiązek korzystania z trasy przeznaczanej specjalnie dla niego.

Rowerzysta musi dodatkowo zwracać uwagę na znaki drogowe dla rowerzystów, tj. przede wszystkim znak B-9, oznaczający zakaz wjazdu rowerów. Szczególnym miejscem jest również śluza rowerowa, czyli miejsce przed skrzyżowaniem, często malowane na czerwono, przeznaczone do zatrzymania rowerów przed ustąpieniem pierwszeństwa. W Polsce szczególnie można się na nie natknąć w dużych aglomeracjach miejskich. Warto również mieć świadomość, że specjalnym miejscem na przekroczenie jezdni przez rowerzystów jest przejazd rowerowy. Korzystając z niego mamy pierwszeństwo przed samochodami na drodze. Ze względu na istnienie przejazdów rowerowych, bez względu na okoliczności, kolarz nie może przejechać przez przejście dla pieszych. Jest to zakazane.

Często jesteśmy świadkami sytuacji, kiedy rowerzysta porusza się chodnikiem. W świetle prawa jest to wykroczenie, natomiast zakaz ten spotyka kilka wyjątków. Przepisy mówią bowiem, że przestrzeń dla pieszych może służyć najmłodszym rowerzystom (tj. do lat 10) wraz z ich opiekunami. Bez małego dziecka pod opieką, rowerzysta może korzystać z chodnika, jeśli mamy do czynienia z jezdnią, na której nie ma drogi, ani pasa dla rowerów, auta jadą powyżej 50 km/h, a chodnik ma co najmniej 2 m szerokości. Dodatkowo poruszanie się chodnikiem jest dozwolone w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych. Jednak jeśli już rowerzysta korzysta z chodnika, musi on ustępować pierwszeństwa pieszym oraz zachowywać szczególną ostrożność.

Obecnie popularnym typem rekreacji stały się wycieczki rowerowe. Warto jest w takiej sytuacji mieć świadomość jak można poruszać się w tandemie. Jeśli nie stwarza to niebezpieczeństwa dla ruchu drogowego, przepisy zezwalają na jazdę rowerem obok siebie. Natomiast w sytuacji awaryjnej, powinno się jak najszybciej wrócić do jazdy przy prawej krawędzi jezdni. Dotyczy to jazdy w parze. Jeśli chodzi o większą grupę, można się zorganizować w „kolumnę rowerową”, która może liczyć do 15 rowerów. Jeśli grupa liczy ich więcej, należy się podzielić na kilka kolumn, a między nimi należy

pozostawić minimalnie 200 metrów odstępu. Jest to spowodowane koniecznością umożliwienia samochodom bezpiecznego wyprzedzenia takiej kolumny.

Niewiele z nas zdaje sobie sprawę, że prawo określa również prawidłowy sposób korzystania z roweru. Jadąc musimy mieć nogi na pedalach cały czas, a kierownicę należy trzymać przynajmniej jedną ręką. Jednoczesne rozmawianie przez telefon jest zabronione, chyba że używamy w tym celu specjalnego zestawu słuchawkowego. Podobnie jak kierowca samochodu, rowerzysta musi być trzeźwy, nie może być po spożyciu napoju wysokoprocentowego lub innego środka o podobnym działaniu. Prawo wyróżnia stan po użyciu alkoholu (0,2 – 0,5 promila) i stan nietrzeźwości (od 0,5 promila wzwyż). W pierwszym wypadku, oprócz mandatu, rowerzycie grozi do 14 dni aresztu lub grzywna do 5000,00 zł. W przypadku stanu nietrzeźwości areszt może się przedłużyć nawet do miesiąca, ale maksymalna kwota uznaniowej grzywny jest taka sama. Warto wiedzieć również, że sąd może nałożyć na winnego zakaz prowadzenia pojazdów innych niż mechaniczne na okres od 6 miesięcy do nawet 3 lat.

Widać więc, że prawo nakłada na rowerzystów wiele obowiązków, ale również stwarza im szczególne prawa oraz miejsca specjalnie dla nich przeznaczone. Stosowanie się do nakładanych ograniczeń przede wszystkim chroni zdrowie i życie nasze, jak i pozostałych uczestników ruchu drogowego, ale również pozwala nam unikać kary. Poniżej zostały wypisane możliwe mandaty, jakie mogą zostać nałożone na rowerzystę:

- o jazda bez trzymania przynajmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedalach lub podnóżkach – 50 zł,
- o czepianie się pojazdów – 100 zł,
- o przejazd na czerwonym świetle – 100 zł,
- o wyprzedzanie rowerem innego roweru na zakręcie – 300 zł,
- o hamowanie w sposób powodujący zagrożenie bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienie – 100 do 300 zł,
- o przewożenie osoby w stanie nietrzeźwości, stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu – 150 zł,
- o jazda w stanie po użyciu alkoholu – 300 do 500 zł,
- o jazda w stanie nietrzeźwości – 500 zł.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 1997r. poz. 602 ze zm.)

Zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM, finansowane ze środków przekazanych przez Powiat Nowosolski na podstawie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie powiatu nowosolskiego w 2021 r.”